

Chcąc dojść jaką sumnę powinniśmy zapłacić 1 Stycznia zamiast 30 fr: ułożemy proporcją: $6031:6000=$
 $=30:X=29,85$. procent zaś jest 0,fr15.

Spólny termin wypłaty.

(Echéance commune.)

19. Epoka wypłaty summ różno-terminowych nazywa się spólnym terminem wypłaty. Aby ją otrzymać, wypada (po rozporządzeniu rachunku jakto niżej) pomnożyć każdą sumnę przez przeciąg czasu, od epoki w której taż summa powinna być wypłacona, do terminu pierwszej wypłaty — dodać te wszystkie różne iloczyny, a sumnę podzielić przez zbiór kapitałów danych.

P r z y k ł a d.

Przedano na rachunek Banku Polskiego:

25	Beczek wina,	razem za nie	12500	zp. wypła:	14	Marc:
24	dtto	dtto	dtto	16800	dtto	5 Czer.
50	dtto	dtto	dtto	23886,50	dtto	15 Czer:

Chcąc znaleźć spólny termin wypłaty powyższych kapitałów trzeba

$$\begin{array}{rcl}
 12500 \text{ fr.} \times \text{dni } 0 & = & 0 \quad . \quad . \quad . \\
 16800 \quad \times \text{dni } 81 & = & 1360800 \\
 23886,50 \times \text{dni } 91 & = & 2171671,50 \\
 \hline
 \text{Razem } 53186,50 & & 3532471,50 \\
 & & \hline
 & & 53186,50 = 66,435 \text{ dni}
 \end{array}$$

Spólny zatem termin wypłaty wszystkich kapitałów danych przypada w 66 dni (opusciwszy ułamek) po 14^{ty}m Marca czyli 20^{go} Maja. Sprawdzenie tego działania możemy otrzymać porównyując eskont za dni 66 od całej summy z cząstkowymi eskontami — biorąc po 6 %.

Za 66 dni eskont od 53186,50 fr.	wynosi	585, ^{fr} 06
za 81 dni dtto od 16800 fr.	dtto	226, 80
za 91 dni dtto od 23886,50 fr.	dtto	362, 28
Razem . . .		589, ^{fr} 08

Zład wnosząc: że sposób ten postępowania jest dobry, bo różnica 4,02 fr. odpowiada 0,435 dnia które opuściliśmy w działaniu powyższém.

*Zastosowanie reguły spólnego terminu wypłat
do konkordatów bankrutów.*

20. *Przykład I.* Pewien negocjant upadły ugadza się ze swemi wierzycielami jak następuje:

1. Wierzyciele przyjmą stratę 20 $\frac{8}{100}$ na swym kapitale pierwotnym.

2. Negocjant upadły obowiązuje się wypłacić pozostałe 80 na $\frac{1}{100}$ w 4^{ch} ratach równych po upływnieniu 8^u, 12^{tu}, 16^{tu} i 20^{tu} miesięcy.

Ile każdy wierzyciel straci na stu swojego kapitału wskutku téj umowy, przypuściwszy stopę procentu 5 $\frac{1}{100}$ rocznie.

Naprzód każdy wierzyciel traci bez zwrotu 20 na stu swego kapitału. Idzie teraz tylko oto, aby się dowiedzieć ile straci na $\frac{1}{100}$ reszty pozostałej; z powodu różnych terminów wypłat. W tym celu znajdziemy termin pośredni wypłat upadłego, co się skutecznie bardzo łatwo podług zasad w poprzedzającym artykule wyłożonych.

Nie trudno jest pojąć że 80 na $\frac{1}{100}$ wypłacalne w $\frac{1}{100}$ części po upływie 8, 12, 16 i 20 miesięcy lub wypłacalne razem po upływie $\frac{1}{100}$ części tych terminów razem wziętych, jest jedno i toż samo.

Termina te połączone razem czynią 56 miesięcy, ich 4ta część jest miesięcy 14, a zatem upadły negocjant wypłaciwszy po upływnieniu 14 miesięcy całe 80 na